

Ceny v Česku znovu rostou. Inflace zrychlila na 16,2 %, podle analytiků zůstane vysoká i nadále

- CZ24 News | 12. prosince 2022

ČESKO: Spotřebitelské ceny v Česku v listopadu meziročně stouply o 16,2 procenta. Tempo inflace zrychlilo, v říjnu byly ceny meziročně vyšší o 15,1 procenta. Analytici očekávali zvýšení o několik desetin procentního bodu. Meziměsíčně ceny stouply o 1,2 procenta. Vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle bydlení, dál zdražily i potraviny a částečně přispěla i nižší srovnávací základna loňského roku, v jehož posledních dvou měsících došlo k odpuštění DPH u elektřiny a plynu, uvedl dnes Český statistický úřad (ČSÚ). Podle analytiků způsobilo zrychlení inflace hlavně loňské zrušení DPH na energie.

Tempo meziročního růstu spotřebitelských cen zrychlovalo od loňského července 13 měsíců v řadě. Loni v červenci činila meziroční inflace 3,4 procenta, letos v červenci 17,5 procenta. V srpnu pak inflace zpomalila na 17,2 procenta. V září ale opět zrychlila na 18 procent a dosáhla nejvyšší hodnoty od prosince 1993. V říjnu tempo inflace ovlivnilo zejména započítání úsporného tarifu na energie a odpuštění poplatku za obnovitelné zdroje.

“Spotřebitelské ceny vzrostly v listopadu oproti říjnu o 1,2 procenta a meziročně o 16,2 procenta. Celková cenová hladina tedy po měsíční pauze opět zrychlila svůj růst. Částečně k tomu přispěla i loňská nižší srovnávací základna, kdy došlo k odpuštění DPH u cen elektřiny a zemního plynu,” uvedla vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ Pavla Šedivá. Ceny elektřiny byly vlivem vládních úsporných opatření v listopadu meziročně nižší o 23,4 procenta a ceny zemního plynu zrychlily svůj růst na 139 procent.

Ceny potravin v listopadu meziročně vzrostly o 27,1 procenta. Vyšší byly zejména ceny mouky o 48 procent, polotučného trvanlivého mléka o 53 procent, vajec o 72 procent, olejů a tuků o 41 procent, brambor o 42 procent a cukru o 109 procent. V oddíle bydlení kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny tuhých paliv o 69 procent a tepla a teplé vody o 30 procent. Ceny v oddíle doprava stouply o 13,6 procenta. V oddíle stravování a ubytování vzrostly ceny stravovacích služeb o 26 procent. Ceny zboží v listopadu úhrnem meziročně vzrostly o 18,5 procenta a ceny služeb o 12,7 procenta.

Proti říjnu si spotřebitelé museli připlatit o pět procent za ovoce, vejce zdražily o 11 procent, chleba o tři procenta, brambory o 15 procent a polotučné trvanlivé mléko o šest procent. Naopak mírně zlevnila zelenina a oleje a tuky. V oddíle bydlení se zvýšily především ceny zemního plynu o 14 procent, elektřiny o čtyři procenta, tepla a teplé vody o necelých šest procent a tuhých paliv o víc než čtyři procenta. Na snižování celkové cenové hladiny působily v listopadu především ceny v oddíle doprava, kde klesly ceny pohonných hmot a olejů o 1,7 procenta a automobilů o necelé procento. Ceny zboží úhrnem vzrostly o 1,8 procenta a ceny služeb o 0,3 procenta.

ČSÚ dnes zveřejnil také [informace](#) o říjnovém vývoji cen v zahraničního obchodu. Meziroční růst vývozních cen zpomalil na 11,4 procenta ze zářijových 14,3 procenta. U dovozu se ceny v říjnu meziročně zvýšily o 14,4 procenta po zářijovém růstu o 20 procent. Meziměsíčně se říjnové ceny podruhé za sebou snížily, vývozní klesly o 1,1 procenta a dovozní o 2,2 procenta. Na meziroční růst i meziměsíční pokles měl největší vliv vývoj cen elektřiny, zemního plynu, ropných výrobků a uhlí.

Analytici: Zrychlení inflace způsobilo hlavně loňské zrušení DPH na energie

Zrychlení meziroční inflace na 16,2 procenta z říjnových 15,1 procenta způsobilo hlavně loňské odpuštění DPH na energie, které tak meziročně zdražily relativně víc. Shodují se na tom analytici oslovení ČTK. Varují také, že inflace zůstane na vysoké úrovni i v dalších měsících, pod deset procent se podle nich dostane až v polovině příštího roku.

“Inflaci výrazně ovlivňují státní zásahy. Zatímco zavedení úsporného tarifu a odpuštění poplatku za podporované zdroje energie pomáhají krotit inflaci, odpuštění DPH u elektřiny a zemního plynu ze závěru loňského roku vede ke snížení srovnávací základny, což inflaci navyšuje,” uvedl hlavní ekonom BH Securities Štěpán Křeček.

Podle hlavního ekonoma Deloitte ČR Davida Marka se nedá očekávat rychlé snížení inflace. “I po zavedení úsporného tarifu, respektive cenových stropů, které ho nahradí, zůstává inflace vysoká. Klíčovou otázkou je, nakolik se to projeví v inflačních očekáváním a mzdových vyjednáváních. Riziko, že se s inflací budeme potýkat déle, není zanedbatelné,” uvedl.

“Aktuální rychlý sestup cen pohonných hmot sehraje důležitou roli i v prosincové inflaci. Díky tomuto vlivu by meziroční inflace nemusela z listopadové hodnoty zrychlit i přes očekávané další zdražení energií, potravin a některých dalších položek. Zrychlení inflace do okolí 17 procent následně předpokládáme na začátku roku,” uvedl ekonom UniCredit Bank Patrik Rožumberský.

Analytik společnosti Akcenta Miroslav Novák očekává v lednu zrychlení inflace kvůli konci úsporného tarifu na energie a jejich zdražení na cenové stropy. “V prvním čtvrtletí příštího roku je tak i nadále nutné počítat s velmi vysokým meziročním růstem cenové hladiny a k viditelnějšímu zpomalování inflace začne docházet teprve ve druhém čtvrtletí. V souhrnu je však podle mě nutné počítat s tím, že vysoká inflace bude negativně dopadat na příjmy i spotřebu domácností po větší část příštího roku,” řekl,

“Za celý příští rok se inflace v současnosti odhaduje kolem deseti procent s tím, že v první polovině roku se bude pohybovat nad touto hranicí, druhou polovinu pod ní. Proinflační rizika souvisí zejména s citelnějším propisem vysokých cen energií do finálních cen, naopak protiinflačním rizikem může být výrazně silnější recese. V obou případech to je však pro tuzemskou ekonomiku nepříznivý vývoj,” míní hlavní ekonom České bankovní asociace Jakub Seidler.

Podle ředitele finanční a investiční skupiny CFG Martina Chovance je současná vysoká inflace signálem toho, že by mělo Česko zvážit vstup do eurozóny. “Ta je s ohledem na velikost trhu a sílu měny daleko více imunní proti vnějším vlivům, které mají v současné chvíli na inflaci větší vliv než domácí faktory. To samé se týká výše základních úrokových sazeb, které jsou u nás několikanásobně vyšší než v eurozóně, což firmám výrazně prodražuje financování a investice do nových technologií či jejich rozvoje,” řekl.

[ZDROJ](#)